

VASTUULLISUUSRAPORTOINTI LIIKETOIMINNAN JA VIESTINNÄN TYÖKALUNA

YRITYKSET MUUTTUVASSA TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ
RAUMA SYTYTIN 22.5.2024

VASTUULLISUUSRAPORTOINTI

MIKÄ?

Monia termejä. Peruseriaatteet. Erilaisia raportointimalleja. Yleiset veloitteet ja tiedot, ympäristö, yhteisö, hallintotapa.

MIKSI?

EU direktiivit, lait ja veloitteet.
Hankintaketjun, rahoituslaitosten, asiakkaiden, kuluttajien ym. vaatimukset.
Myös työkaluksi yrityksen omaan (vastuullisuus-)kehittämiseen ja niistä viestimiseen.

MITEN?

Yrityksen lähtötilanne, vastuullisuustekijöiden olennaisuusarviointi, vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet, painopistealueet, kehityskohteet ja tavoitteet, seuranta, mittarit. Hyödyntäminen, tiedotus ja viestintä.

VASTUULLISUUDEN MONET TERMIT

CSRD (ent. NFRD)

Corporate Sustainability Reporting Directive. EU:n uusi direktiivi yritysten vastuullisuusraportointiin, etenee vaiheittain pörssiyrityksistä pienempiin.

ESRS

Uutta CSRD direktiiviä noudattavan vastuullisuusraportoinnin standardit. Kaksoisolennaisuus.

GRI

Paljon käytetty raportointimalli (yhdenkertainen olennaisuus).

GHG

Kasvihuonekaasujen mittaaminen. Scope 1, 2 ja 3.

ESG

Käytetään yleisesti vastuullisuusraportoinnista puhuttaessa.

ISO-STANDARDIT TAI JÄRJESTELMÄT

Toimivat hyvänä alkuna vastuullisuusraportoinnin tukena

SOPIMUKSET TAI JULISTUKSET: UN GLOBAL CONTACT

mm. YK:n ihmisoikeus ja Rion ympäristö ja kehitys -julistukset ja korruptionvastainen yleissopimus.

CODE OF CONDUCT JA TOIMITTAJAVASTUUT

Sitovat tavarantoimittajia. Kannattaa lukea huolella.

TAKSONOMIA

Rahoituksen kestävyysluokittelu.

JNE.

Erilaisia termejä ja raportointistandardeja on monia ja niitä kehitetään koko ajan lisää.

MITÄ SE (VOISI) PITÄÄ SISÄLLÄÄN?

• YLEISET PERIAATTEET JA TIEDOT

• YMPÄRISTÖ

• SOSIAALINEN

• HALLINTO

PERUSPERIAATTEET

- **STANDARDOITU RAPORTOINTI**

- **JULKAISU**

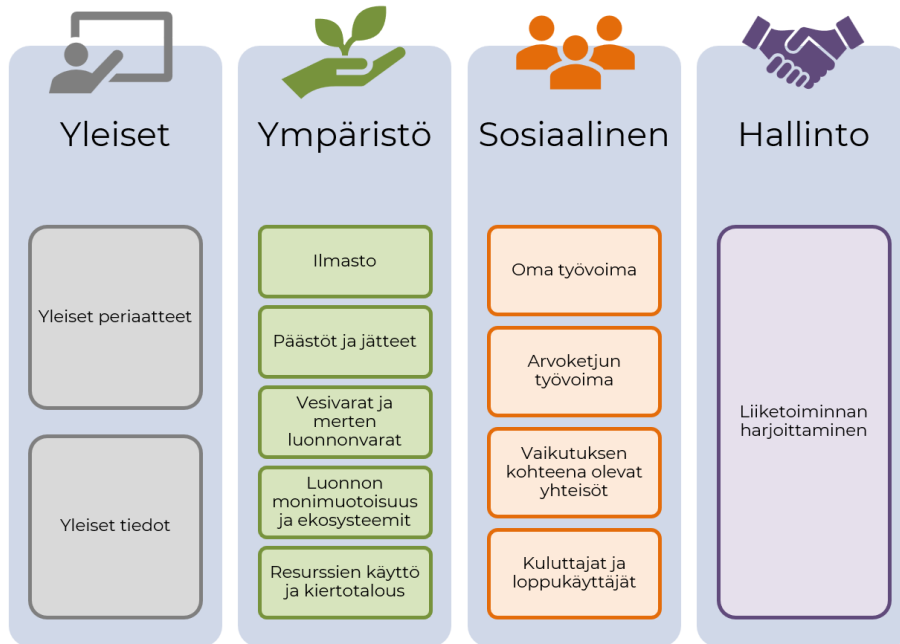
Integroitu raportointi. Julkaistaan tilinpäätöksen yhteydessä ja hallitus vahvistaa.

- **KAHDENKERTAISUUS**

Yhdenkertaisuudesta kaksoisolennaisuuteen. Otetaan huomioon yrityksen vaikutukset yhteiskuntaan ja yhteiskunnan vaikutukset yritykseen.

- **EI VIHERPESUA**

Faktaa. Raportoidun tiedon alkuperän osoittaminen ja dokumentointi. Ulkopuolinen varmentaminen.

TULEVAISUUDEN “LUPA TOIMIA”?

TYÖKALUKSI

KYSYNTÄ JA TULEVAISUUDEN VAATIMUKSET

Asiakkaat
Hankintaketju
Yleiset velvoitteet lait ja sitoumukset
Kuluttajat
→ KILPAILUETU

RAHOITUS

Saatavuus ja ehdot
→ Voi olla edellytyksenä rahoituksen (edullisemmalle) saamiselle

KEHITTÄMINEN

Varautuminen muutoksiin
Riskien tunnistaminen
Kustannussäästöt?

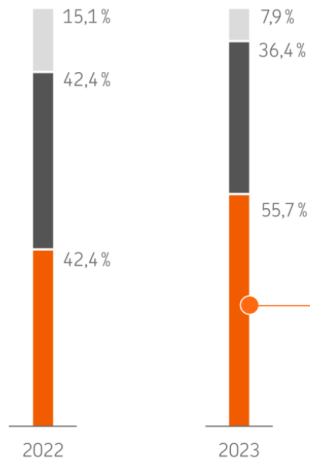
MARKKINOINTI JA VIESTINTÄ

→ MAINE-ETU

VAIKUTUKSET?

Vastuullisuusvelvoitteet johtaneet jo muutoksiin suuryritysten alihankintaketjuissa

Onko alihankkijoita tai toimittajia jouduttu vaihtamaan vastuullisuusvelvoitteiden myötä?

Millä osa-alueilla alihankkijoita tai toimittajia on jouduttu vaihtamaan?*

* Kysymys on esitetty ainoastaan vastaajille, joiden yritykset ovat joutuneet vaihtamaan alihankkijoita tai toimittajia vastuullisuusvelvoitteiden myötä.

Raaka-aineet	58,7%	41,3%
Teollinen alihankinta	65,3%	34,7%
Jakelu tai jälleenmyyjät	31,0%	69,0%
Logistiikka	33,3%	66,7%
Muut palveluostot	51,5%	48,5%

● Kyllä ● Ei ● En osaa sanoa

○ Kyllä ○ Ei

LÄHDE: OP suuryritystutkimus 2024. Pankin näkökulma vastuullisuuteen, Heikki Peltola OP, esitys Rauma 7.3.2024

ALOITTAMINEN

“Case **SataMaito**”

Pelkkää hyvää

Olellisuus- arviointi

Läpileikkaava teema ja olellisuustekijät. Eri tekijöiden vaikutus liiketoimintaan /vaikutus ihmisiin ja ympäristöön.

Lähtötilanne ja vastuuhenkilöt

Yritysvastuun merkitys ja tärkeys, strateginen asema, resursointi ja integrointi, toimenpiteet sekä seuranta, tulokset ja vaikutukset.

Toiminta- periaatteet

Missio javisio, painopistealueet, arvot. Keskustelu sidosryhmien kanssa.

Raportointimalli, seuranta ja mittaaminen

Se mitä mitataan, sitä voidaan kehittää. Tavoitteet, työkalut ja mittarit.

Vastuullisuus osaksi yrityksen strategiaa

Hallituksen sitouttaminen, raportointi osana toimintakertomusta.

Viestintä ja hyödyntäminen

Hyödyntäminen omassa toiminnassa, viestintä (sisäinen, sidosryhmä, asiakkaat ja kuluttajat)

VASTUULLISUSRAPORTTI ESIMERKKEJÄ

ORIOLA

<https://www.oriola.com/493098/globalassets/investors/vuosikertomukset/2023/oriola-vuosikertomus-2023.pdf>

Vuosikertomus 2023

Liiketoimintakatsaus Vuosikertomus Hallinnointi Taloudellinen katsaus Oriolan vuosikertomus 2023 | 19

Koko arvoketjuun kohdistuvat vaikutukset

Luumme arvoa eri sidosryhmiä arvoketjumme hahmotellessa, esittelemme ja kuvailemme merkittävät sekä yhteiset, myös erilliset, vastuullisuuden arvot ja vaikutukset. Näin ollen kahden arvoketjun avulla meidän onnistumisen, viihtyvyyden ja hyvinvoinnin lisäksi voimme osoittaa, miten voimme parhaiten hallita toimintamme vaikutuksia ja näin maksimoida arvoa.

Se auttaa myös ymmärtämään toimintamme ja tilin vaikutusten väliset suhteet.

Kokoa arvoa ja vaikutuksia hallinnoita arvoa toteuttamiseksi ja arvoa luomiseksi. Killa olevan laatuun ja arvostukseen. Oriolan liiketoiminnan arvoketju on arvoa luovuttavaa ja vaikutuksia tuottavaa.

Kokoa arvoa ja vaikutuksia hallinnoita arvoa toteuttamiseksi ja arvoa luomiseksi. Killa olevan laatuun ja arvostukseen. Oriolan liiketoiminnan arvoketju on arvoa luovuttavaa ja vaikutuksia tuottavaa.

Oriolan arvoketju ja vaikutukset

YMPÄRISTÖ	IHMIST	TALOUS JA HALLINNOINTI
<ul style="list-style-type: none"> Ilmasto- ja ilmastovaihtelu Vesi Maailmanlaajuiset ilmastotavoitteet Käyttökäytöt Yhteisöjen ja yhteisöjen vaikutukset 	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstö Yhteisöt Yhteisöjen ja yhteisöjen vaikutukset Yhteisöjen ja yhteisöjen vaikutukset Yhteisöjen ja yhteisöjen vaikutukset Yhteisöjen ja yhteisöjen vaikutukset 	<ul style="list-style-type: none"> Yhteisöjen ja yhteisöjen vaikutukset Yhteisöjen ja yhteisöjen vaikutukset Yhteisöjen ja yhteisöjen vaikutukset Yhteisöjen ja yhteisöjen vaikutukset Yhteisöjen ja yhteisöjen vaikutukset Yhteisöjen ja yhteisöjen vaikutukset

Oriolan vuosikertomus 2023 | 18

Taustatietoa olennaisten aiheiden määrittämisestä

Alustava listauksemme mahdollisesti olennaisista aiheista sisälsi myös sellaisia aiheita, jotka analysoitiin ja joita keskusteltiin mutta joita ei toistaiseksi arvioitu olennaisiksi. Näin ollen kolme Oriolalle mahdollisesti olennaista aiheita ei sisällytetty lopulliseen listaukseen, sillä ne eivät nousseet esiin erityisen olennaisina vaikutusten tai talouden näkökulmasta. Tällaisia aiheita olivat vaikutus luonnon monimuotoisuuteen, vesivaroihin ja meriluonnonvaroihin sekä ympäröiviin yhteisöihin.

Ympäroiviin yhteisöihin vaikuttaminen sisältyi monin tavoin Oriolan toimintaan ja on olennainen osa aiheetta "Lääkkeiden ja pakkausten ympäristövaikutus". Lisäksi yksi vastuullisuusagendan tärkeimmistä pyrkimyksistä, "Kohti terveempää tulevaisuutta", korostaa roolia yhteiskunnassa: yhdistämällä Oriolan ja asiakkaidemme osaamisen ja resurssit edistämme yhteiskunnan kestävä kehitystä. **Lue lisää** siitä, miten luomme arvoa terveydenhuollon koko arvoketjussa.

Omassa toiminnassamme vedenkäyttö on hyvin vähäistä, eikä Oriolalla ole toimipaikkoja huomattavasta vesipulasta kärsivillä alueilla. Oriolalla ei ole omaa tuotantoa, joten sen oman toiminnan suorat vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ovat vähäiset. Lääkkeiden tukku- ja jakelutoiminnassa ei käytetä laajaa maa-alueita eikä Oriolan omistuksessa ole luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta arvokkaita alueita. Oriola osallistuu luonnon monimuotoisuuden edistämiseen pääasiassa pienentämällä kasvihuonekaasupäästöjä. **Lisätietoa** Oriolan merkittävimmistä ympäristövaikutuksista löytyy osiosta "Ympäristö: Nettoilman tavoitteellinen ilmastovaikutuksissa".

Oriola jatkaa olennaisten vaikutusten, mahdollisuuksien ja riskien arviointia myös niillä osa-alueilla, joilla yhtä ei ole vielä tunnustanut merkittäviksi vaikutuksia. Otamme huomioon myös sidosryhmien jatkuvasti muuttuvat ja kehittyvät odotukset.

VASTUULLISUSRAPORTTI ESIMERKKEJÄ

VALIO

https://cdn-wp.valio.fi/valio-fi/2024/04/Valio-Vastuullisuusraportti-2023.pdf?_gl=1*1hae9y3*_up*MQ..&gclid=CjwKCAjwl4yyBhAgEiwADSEjeJ3VvYJo9Fwccr_BjU1zlyPYkiIK9CFYzFOP1njZlYs0BqFIYjxOC9_wQAvD_BwE&gclid=aw.ds

Valion vastuullisen liiketoiminnan painopistealueet

Vastuullisen liiketoiminnan painopistealueet perustuvat yritys- ja omistajastrategiaan sekä olemassaolun arvointiin. (Lähtökohde on asiakasnäkökulma ja toimintotavoitteiden arvioinnin ympäristö- ja ihmisenäkökulmat sekä keskeisten painopisteiden liittyvä liiketoiminnan mahdollisuudet ja riskit.)

UUDISTAVA MAATALOUS JA RESSURSITEHOKKUUS

- Hillintäraali maitoketju 2023
- Eläinten hyvinvointi ja luontotyö maitoilla
- Ympäristöviisaat pakkaukset ja tuotannon resurssitehokkuus

VASTUULLISESTI TUOTETTU TURVALLINEN RUOKA

- Vastuulliset toimitukset ja maitoerien elinvoimaisuus
- Terveystä ja hyvinvointia edistäviä tuotteita
- Turvallinen hyvän mielen työpaikka

KESTÄVÄ RUOKAJÄRJESTELMÄ

- Arvonlunni suomalaiselle raaka-ainelalle ja työlle
- Ruuan omavaraisuus ja luottavuus
- Innovaatiiviset kiertotalousratkaisut

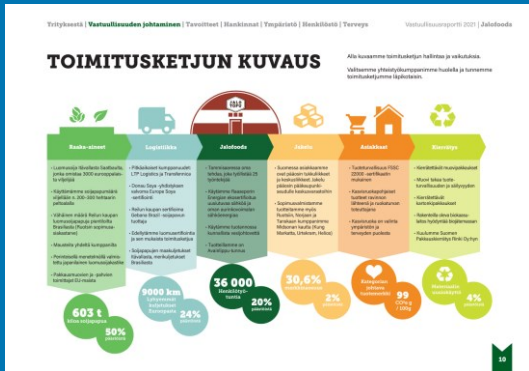
VALION VISIO: Jotava maito- ja ruokatalo, joka tarjoaa rakastetut brändit ja innovatiiviset ratkaisut
ARVOT: Asiakaskeskeisyys, vastuullisuus, uudistuminen ja yhteistyö

	VIUOSI 2023	VALION SUUNTA	PAINOPISTEALUEET	REPORTOINTI	
PAINOPISTEALUE JA AIHEESEEN LIITTYVÄ POLITIIKAT	YLÄTASON TAVOITE / YHTEYS SDG TAVOITTEESEEN	2023 TAVOITTEET / TOIMENPITEET	KPI MITATTAVIN TULOS 2023 (GLOBAALI/ SUOMI)	ETENEMINEN 2023	STATUS
Ympäristöviisaat pakkaukset ja tuotannon resurssitehokkuus 	2023 Kehitettiin toimintamalli, joka parantaa maatalousmuovien kierrätysmahdollisuuksia siten, että 100 % Valiolla maatoa tuottavien maitoerien maatalousmuovista saadaan kierrätettyä. 2025 Suomen elintarviketuotannon energiatehokkuussovimuksen mukainen tavoite on parantaa Valion toiminnan tehokkuutta 7,5 % v. 2025 mennessä (verrattuna v. 2015 tasoon). 2030 Olemme asettaneet Valion Suomessa valmistamille ja myydylle kertakäyttöisille pakkauksille haastavat pitkän tähtäimen tavoitteet: 1. Suojaa tuotetta (turvallisuus, laatu, ei hävikkää) Seuraamme kuluttajien pakkauksista johtuvia tuotepalautteita. 2. Uusiokäytön raaka-ainekäsitteet sopivat pakkauksimateriaalille. Tavoitteemme on kiertotalouteen 100 %:sti sopivat pakkaukset. 3. Säläpölytönä uusiautuva tai kierrätetyt pakkauksimateriaalit.	5 %	1. Mikrobiologiset palautteet /1 milj. myytyä tuotetta: 3,0 (2022: 23 ppm)	Pilotoimme maatalousmuovien kierrätysmahdollisuutta yhdessä suomalaisen kiertäjäyhtiön yrityksen L&T:n kanssa. Kierrätyspilotti saatiin päätökseen vuonna 2023. Pilotti toteutettiin kahdeksalla valioisella maitoilla ja pilotin tuloksia käytetään jatkossa maatalousmuovien kierrätys suunnittelun. Valiolaiset osuuskunnat lähtivät mukaan Suomen Maatalousmuovien Kiertäjäyhtiön toimintaan.	AKTIIKALLISUUS
		13 % (2022: 10,2 %)	1. Jatkamme kohti kunnianhimoista tavoitettamme. 2. Eteneimme tavoiteaikataulussa. 3. Edellivuoden tasolla.	AKTIIKALLISUUS 	
Eläinten hyvinvointi ja luontotyö maitoilla 	Tavoitteemme on asettaa SBTN luontotavoitteet (Science Based Targets for Nature). Tavoitteena kehittää ISO9001 sertifioitu Naseva teeteseen pohjautuvaksi ja kokonaisvaltaiseksi eläinten hyvinvoinnin arvioinnin ja edistämisen välineeksi vuoden 2025 loppuun mennessä. Hankkeessa mukana Luonnonvarakeskus, Valio Oy, Atria, HKScan, Sneliman ja Eläinten terveys ETT ry.	50 %	1. 27 % (2022: 88 %) 2. 87 % (2022: 88 %) 3. 72 % (2022: 73 %)	Vuonna 2023 kuluttajat ostivat vähemmän ja halvempia tuotteita. Tästä johtuvien asiakkaiden tuotevalintojen muutosten takia tavoitetaseman toteumat jäivät vuoden 2022 tasolle.	EDULLISET ETENE EDULLISET
		30 % projektista valmiina.	Lajensimme vuonna 2023 luontovaikutusten kartoitusta koko arvoketuumme ja selvitimme toimintojemme luontopainot ja luonnonilman arvot. Kartoitimme myös mahdollisia mitaustapoja, joihin luontotavoitteet voisi sitoa.	ETENE 	
	90 % sitoutuu vapaaehtoisin vastuullisuustoimenpiteisiin.	Valiolaisista maitoiloista 86 % sitoutui vapaaehtoiseen vastuullisuustyöhön.	Vuonna 2023 työpaketti 1 ja 2: TP1: tarkennettiin hankkeessa testattavaa mittaristoa sekä jatkettiin otoskokolaskelmien määrittämistä ja mittariston testausta käytännössä lypsyketoilla. TP2: aloitettiin kokonaisuhyvinvoinnin teoreettisen mallin rakentaminen.	ETENE 	
		Valioliiketoiminnan vastuullisuusohjelma uudistettiin vuonna 2023. Uudistuksen myötä otettiin käyttöön aiempien, kaikkia koskevien toimenpiteiden lisäksi, uusia vapaaehtoisia toimenpiteitä, josta maksetaan vastuullisuussäästä enintään 1 senttiä/maitoilla. Valiolaisista maitoiloista 86 % sitoutui vapaaehtoiseen vastuullisuustyöhön.	AKTUUTANNON VASTUULLISUUSOHJELMA UUDISTETTIN VUONNA 2023. UUDISTUKSEN MYÖTÄ OTETTIN KÄYTTÖÖN AIEMPIEN, KAIKKIA KOSKEVIEN TOIMENPITEIDEN LISÄKSI, UUSIA VAPAAEHTOISIA TOIMENPITEITÄ, JOSTA MAKSETAAN VASTUULLISUUSSTÄÄ ENINTÄÄN 1 SENTTIÄ/MAITOILLA. VALIOLAISISTA MAITOILOISTA 86 % SITOUTUI VAPAAEHTOISEEN VASTUULLISUUSTYÖHÖN.	ETENE 	

VASTUULLISUSRAPORTTI ESIMERKKEJÄ

OY SOYA AB

<https://jalofodu.fi/wp-content/uploads/2022/08/lataa-jalofoods-vastuullisuusraportti-2020-1-2.pdf>

Yrityksestä | Vastuullisuuden johtaminen | **Tavoitteet** | Hankinnat | Ympäristö | Henkilöstö | Terveys | Vastuullisuusraportti 2021 | Jalofoods

JALOFOODSIN VASTUULLISUUSTAVOITTEET

9 **BIOKAASUN TUOTANTO, HANKINNAT JA MAHDOLLISUUS**

13 **ILMASTOTEKIJÄ**

15 **ILMASTOTEKIJÄ**

7 **ILMASTOTEKIJÄ**

12 **ILMASTOTEKIJÄ**

13 **ILMASTOTEKIJÄ**

2 **IT**

3 **IT**

Vastuulliset ja laadukkaat luomuhankinnat

Tavoite 2022: Kaikki pääraaka-ainehankinnat ovat luomua, EU:sta ja alkuperä jätettävissä.

Toimenpiteet	Mittarit
Siirräme kaikki soijapapuhankinnat nykyiselle itävaltalaiselle ja muille mahdollisille EU-maiden kumppaneille	Prosenttiosuus hankinnoista
Käytämme luomuraaka-aineita	Luomun osuus raaka-ainehankinnoista

Kokonaisvaltainen ilmasto- ja ympäristövastuullisuus

Tavoite 2022: Alhainen hiilijalanjälki ja 100% kompensointi

Toimenpiteet	Mittarit
Kompensoimme scope 1–3 mukaiset päästömme Myclimate-ohjelmassa	Päästöjen määrä ja kompensointi
Rakennutamme kumppanin kanssa biokaasulaitoksen	Laitoksen energiantuotannon osuus
Kokoomme suhteutettuna merkittävät ympäristöpanostukset vuosittain	Lahjoitusten määrä ja kohde

8 **OSAAVA SUOMALAINEN TYÖVOIMA**

Tavoite 2022: Tytyväinen ja osaava henkilöstö

Toimenpiteet	Mittarit
Vuosittainen työttyväisyyskysely	Kokonaistyytyväisyys
Tuemme osaamisen kasvattamista koulutuksin	Koulutustuntien määrä
Tarjoamme kilpailukykyiset edut	Kilpailukykyinen palkkataso toimialalla ja kannustinpalkkio
Vähennämme sairauspoissaoloja	Sairauspoissaolotunnit

Terveellinen, herkullinen ja ravitseva kasvisruoka

Tavoite 2022: Kasvattaa kasviproteiinin määrää suomalaisten ruokavaliossa

Toimenpiteet	Mittarit
Reseptiikan tarjoaminen ja kasvisruokavalmioiden rikkominen julkisissa keskusteluissa	Verkkosivuston (jalofodu.fi) uniikit vierailut
Elintarviketurvallisuudesta huolehtiminen	Kuluttajajäljelmätiot FSSC 22000 -sertifikaatti
Ruokaturvallisuuden toteuttaminen	Takaisinvedot

A person's hands are shown holding a small green plant with soil in a barren landscape. The background is a dry, open field with sparse, thin trees under a bright, hazy sky. The foreground shows dark, rich soil. The overall mood is one of hope and environmental care.

Yritysvastuuta ei ole, jos siitä ei viesti.

Halme & Joutsenvirta, 2011

VASTUULLISUUSRAPORTTI

Viestii ulospäin edistysaskeleista ja toimii sisäisenä ohjekirjana

- vaikuttaminen ja sitouttaminen
- läpinäkyvyys
- osallistaminen
- esilletuonti
- kilpailukyky

VASTUULLISUUSVIESTINTÄ

Viestintää yrityksen/organisaation vastuullisuustavoitteista ja -toimista

sidos- ja kohderyhmien odotukset kasvussa -> odotetaan yritysvastuutiedon lisäämistä

vastuullisuusraportointi

sisäinen vastuullisuusviestintä ja ulkoisen suunnittelu

ulkoinen vastuullisuusviestintä ja toimintaympäristön muutoksiin vastaaminen

positiivinen mielikuva

tapahtuma

hyvä maine ja ostohalukkuus

HAASTEET

- vaikuttavuuden, uskottavuuden ja selkeyden yhdistäminen
- vastuullisuustekijät vs. sidos- ja kohderyhmien odotukset: kohtaako yrityksen toiminta vaatimukset?
- viherpesu, jargoni ja sananhelinä

TULOKSELLINEN VASTUULLISUUSVIESTINTÄ

- suunniteltu ja määritelty
 - mitä vastuullisuus tarkoittaa organisaatiolle, sen osa-alueet liiketoiminnassa, tavoitteet
- kehitysprosessi
 - vastuullisuus ei ole määränpää
 - läpinäkyvyys
 - pitkäjänteinen riskien hallinta
- monikanavainen ja kohderyhmälähtöinen
 - imagorakennus
 - yrityksen arvon kasvattaminen
 - toisto
 - tarinallisuus

Satafood

